

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

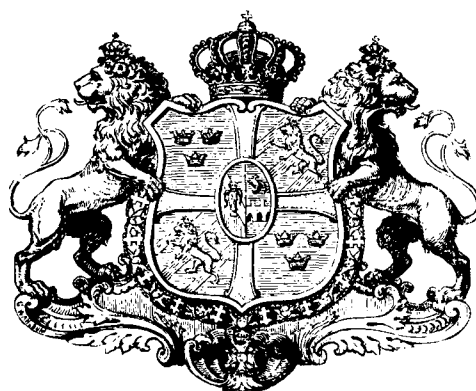
c) BERGSHANDTERINGEN.

COMMERCE-COLLEGI

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1874.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS K. L. BECKMAN,
1875.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdåniga berättelse för år ... – Stockholm : P.A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Serien bytte 1867 namn till Bergshanteringen.

Föregångare:

Bergs-Collegii underdåniga berättelse om förhållandet med bergshandteringen. – Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1835-1858.

Täckningsår: 1833-1857.

Efterföljare:

Bergshantering / Kungl. Kommerskollegium. – Stockholm : K. L. Beckman, 1912-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

Översiktspublikation:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1. Tab. 1. Produktion av järnmalm, tackjärn samt vissa andra metaller 1836-1950.

S. 2. Tab. 2. Produktion av viktigare andra malmer än järnmalm samt av stenkol m. m. 1871-1950.

S. 3. Tab. 3. Produktion av viktigare järnmalm och tackjärn länsvis 1881-1950, 1000 ton.

S. 4-5. Tab. 4. Bergshantering 1896-1950.

Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

S. 1-85: Några historiska data rörande den svenska bergshanteringen [från äldsta tid och fram till 1915].

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

c) BERGSHANDTERINGEN.

COMMERCE-COLLEGI

UNDERDÅNIGA BERÄTTELSE

FÖR ÅR

1874.

STOCKHOLM,
TRYCKT HOS K. L. BECKMAN,
1875.

Innehåll.

Table des matières.

	Sid.		Pages.
1:o Jernhandteringen:		1:o Industrie du fer:	
Malmuppföringen.....	4.	Production:	
Tackjernstillverkningen.....	17.	Minerais de fer.....	4.
Gjutgodstillverkningen.....	18.	Fonte.....	17.
Stångjernstillverkningen.....	21.	Objets moulés en fonte de seconde fusion.....	18.
Ståltillverkningen.....	23.	Fer en barres.....	21.
Jern- och stål-manufaktur-tillverkningen.....	25.	Acier.....	23.
Jernrörelsen på vågarna.....	26.	Ouvrages en fer et en acier, forgés ou laminés.....	25.
2:o Uppfordrad malm af annat slag än jernmalm äfvensom svafvelkis: (silfver- och bly-malmer; kopparmalm; nickelmalm; koboltmalm; zinkmalm; manganmalm; svafvelkis;)	27.	Mouvement des fers et aciers aux bureaux des poids et mesures dans les entrepôts.....	26.
3:o De så kallade ädlare verken, med dervid åstadkomna tillverkningar: (guld; silfver; koppar; nickel; mes-sing;)	30.	2:o Production de mineraïs de métaux autres que le fer, ainsi que de pyrite de fer: (minerais d'argent et de plomb, de cuivre, de nickel, de cobalt, de zinc, de manganèse; pyrite de fer;)	27.
4:o Diverse verk och tillverkningar: (kopparhamrar och kopparvalsverk; gjutgods af annan metall än jern; bly; zink; kobolt; brunsten; svafvel; kopparvitriol; jernvitriol; rödfärg; alun; blyerts; marmor; stenköl;)	32.	3:o Production d'or, d'argent, de cuivre, de nickel, de laiton.....	30.
Öfversigt rörande de vid bergshandteringen åren 1870—1874 åstadkomna produkter.....	36.	4:o Produits divers: (cuivre battu ou laminé; objets moulés en métaux autres que le fer; plomb; zinc, minerai lavé et grillé; cobalt, minerai bocardé et lavé; manganèse, minerai moulu; soufre; sulfate de cuivre; sulfate de fer; ocre rouge; alun; plombagine; marbres; houille;)	32.
5:o Arbetskraft: (antal arbetare använda vid bergverks- och bruks-driften; olycksfall bland desse arbetare; ångmaskiner använda vid bergverks- och bruks-driften;)	37.	Tableau récapitulatif des produits de l'industrie minérale pour les années 1870—1874.....	36.
6:o Inmutningar och hvilostånd.....	38.	5:o Ouvriers employés dans les mines et les usines; accidents; machines à vapeur.....	37.
7:o Förändringar genom anläggning eller nedläggande af verkstäder.....	39.	6:o Permissions de recherches des mines, données par l'administration, et permissions obtenues de suspendre, pour un temps déterminé, les travaux dans les mines.....	38.
		7:o Autorisations d'usines accordées, et autorisations d'usines annulées.....	39.

1 Kubikfot.....	= 0.02617 Mètre cube.
1 Centner (Ctr).....	} = 42.50738 Kilogrammes.
= 100 Skålpund (R).....	
1 Riksdaler (Rdr).....	} = 1.39 Franc.
= 1 Krona.....	
= 100 öre.....	

STORMÄKTIGSTE, ALLERNÅDIGSTE KONUNG!

Jemnlit Nädig föreskrift, för Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Commerce-Collegium härmed afgifva underdånig Berättelse rörande Bergshandteringen i Riket för bruksåret 1874, med redogörelse, under särskilda rubriker, angående de förhållanden, som utgöra föremål för denna Berättelse.

1:o) **Jernhandteringen.**a) **Malmuppföringen.**

De grufvor, som för vinnande af jernmalm under bruksåret varit bearbetade, äro till antalet 1,213; och hafva, enligt hvad här nedan finnes närmare angifvet, ur dem bland dessa grufvor, i hvilka malmfång erhållits, och hvilka till antalet utgöra 696, uppfodrats tillsammans 21,692,998 centner 11 & bergmalm; hvarjemte ur likaledes angifna malmtäppter upphemtats 101,122 centner 5 & sjö- och myr-malmer.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Norrbottens Län:				
Gellivara Socken	Gellivara malmfält:			
	Koskulls kulle	1	700	—
	Diverse grufvor	31	21,770	—
	Försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	219	—	—
Neder-Luleå Socken	Carlsgrufvan	1	75,650	—
	Summa för Norrbottens Län	252	98,120	—
Vesterbottens Län:				
Jörns Socken	Näsbergs malmfält, utan uppgifvet malmfång...	49	—	—
	Summa för Vesterbottens Län	49	—	—
Vesternorrlands Län:				
Nätra Socken	Ulfö grufvor:			
	Jakobs skärpning	1	13,970	—
	Jakobs södra d:o	1	490	—
	Grunnö d:o	1	3,700	—
	Summa för Vesternorrlands Län	3	18,160	—
Jemtlands Län:				
Offerdals Socken	Örnstolsågrufvan	1	1,000	—
Kalls Socken	Grötomsgrufvan	1	1,000	—
Tännäs Socken	Förhoppningsgrufvan	1	175	—
	Summa för Jemtlands Län	3	2,175	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	fl.
Gefleborgs Län:				
<i>Gestrikland:</i>				
Ockelbo Socken	Abrogrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
Ofvansjö Socken	Alkarsgrufvan	1	316	—
	Fogelmossgrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
Torsäkers Socken	Noregrufvan	1	27,420	—
	Penningegrufvorna	3	39,453	—
	Malmbergsgrufvan	1	53,616	—
	Erik Hans-grufvan	1	7,838	—
	Göskegrufvan	1	62,840	—
	Nybergsgrufvan	1	5,772	—
	Rotsvedsgrufvan	1	31,596	—
	Masmästaregrufvan	1	4,464	—
	Nya Beskowsgrufvan	1	3,564	—
	Nyängsgrufvorna	2	220,987	—
	Pansargrufvan	1	264	—
	Örbäcksgrufvan	1	5,976	—
	Stallgrufvan, m. fl., försöksvis, utan uppgifvet malmfång	18	—	—
Årsunda Socken	Förmansgrufvan	1	5,235	—
	Rödjningsgrufvan	1	1,304	—
	Spjellskiftgrufvorna	2	15,909	—
	Sjöhagsgrufvorna	2	15,063	—
	Sågmyrsgrufvan, m. fl., försöksvis, utan uppgifvet malmfång	7	—	—
Öster-Fernebo Socken	Rödängsgrufvan	1	51,562	—
	Summa för Gefleborgs Län	50	553,179	—
Upsala Län:				
Dannemora Socken	Dannemora malmfält	20	806,376	—
Films Socken	Ragnhildsgrufvan	1	2,300	—
Alunda Socken	Ramhälls grufvor	5	102,492	—
Morkarla Socken	Stenringsgrufvan	1	50,076	—
Tensta Socken	Rudtorps Nygrufva	1	26,362	—
	Rudtorps Slut-grufva, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	3	—	—
Lena Socken	Salsta grufvor	2	47,036	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Rasbokils Socken	Brunnagrufvan	1	37,976	—
	Brunna Norr-grufva	1	2,230	—
	Stenby- eller Lenabergs-grufvan	1	17,596	—
	Kapellhagsgrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång.....	8	—	—
	Baggbolsgrufvan	1	16,072	—
	Summa för Upsala Län	45	1,108,516	—
Stockholms Län:				
Valö Socken	Vigelsbo malmfält.....	6	118,597	—
	Vinkängsgrufvan, och Gråtmyregrufvan, försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	2	—	—
Börstils Socken	Jonsgrufvan	1	4,330	—
	Stora Vinglingskärsgrufvan	1	1,460	—
	Skedika grufvor.....	3	95,200	—
	Gräsättragrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	17	—	—
Hargs Socken	Björstagrufvorna	2	35,528	—
	Carlsgrufvan	1	1,572	—
	Kalkbergsgrufvan	1	5,476	—
	Koxutgrufvan	1	1,518	—
Häfverö Socken	Herrängsgrufvorna	10	142,690	—
	Utsundsgrufvorna	3	3,393	—
	Porsgrufvan	1	1,176	—
	Vikgrufvan	1	1,900	—
	Ögrufvan.....	1	600	—
	Lillängsgrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	12	—	—
	Gamla Kastmyregrufvorna.....	2	10,082	—
Väddö Socken.....	Kafvelbrohågnadsgrufvan.....	1	3,064	—
	Prestgrufvefältet.....	2	117,161	—
	Gåsviks- och Kåpveds-grufvorna	4	73,350	—
	Grufångsgrufvorna	4	10,020	—
	Mellbygrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	18	—	—
	Bränngrufvan	1	10,990	—
Söderby Carls Socken	Slotts- eller Stabby-grufvorna.....	4	73,544	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm..	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Mariagrufvan	1	16,000	—
	Annagrufvan.....	1	29,924	—
	Brobygrufvan	1	20,000	—
	Sjöhagsgrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	3	—	—
Öfver-Jerna Socken.....	Storgrufvan	1	20,000	—
Österhanninge Socken	Utö malmfält	6	430,382	—
	Summa för Stockholms Län	112	1,227,957	—
Kopparbergs Län:				
Leksands Socken	Välsvedsängsgrufvan	1	6,000	—
	Qvarnbacksgrufvan	1	4,236	—
	Sörskogsgrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
Åls Socken	Valsarfsbergsgrufvan	1	2,472	—
Svärdsjö Socken	Vinkärnsfältet	4	375,384	—
	Sjögrufvan	1	34,596	—
	Kärnvedsgrufvan	1	19,994	—
	Risängsgrufvan	1	5,835	—
	Björnmossgrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
Vika Socken	Kråknäsgrufvorna	2	7,648	—
	Skinnarängsgrufvan	1	55,692	—
	Hällsjögrufvan.....	1	25,100	—
Kopparbergs Socken	Harmsarfsgrufvan	1	18,360	—
Grangärdes Socken	Östra och Vestra Ormbergsfälten	14	607,907	—
	Norra och Södra Grängesbergsfälten	19	762,876	—
	Fäbobacksgrufvan	1	16,500	—
	Saxbergsgrufvan.....	1	30,255	—
	Kärrgrufvan	1	36,302	—
	Östra Fjätterbäcksgrufvan	1	21,630	—
	Kattskinnsgrufvan.....	1	15,939	—
	Smågrufvan	1	9,948	—
	Storgrufvan	1	5,114	—
	Lilla Vestansjögrufvan	1	2,760	—
	Kristinagrufvan	1	2,707	—
	Skräddaregrufvan	1	25,203	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Ludvika Socken	Källmossegrufvan	1	1,575	—
	Plutogrufvan, m. fl., försöksvis, utan uppgifvet malmfång	13	—	—
	Ivikefältet	6	101,360	—
	Gräsbergsfältet	5	281,565	—
	Finnäsfältet	3	142,675	—
	Släd- och Log-grufvorna	2	345,992	—
	Sörviksgrufvan	1	1,815	—
	Högbergsgrufvan	1	32,355	—
	Forsinagrufvan	1	13,050	—
	Glasgrufvan	1	32,055	—
	Vägvisaregrufvan	1	18,210	—
	Trätgrufvan	1	28,755	—
	Barkgrufvan	1	3,405	—
	Håksberget: Vägvisaregrufvan	1	11,570	—
	Lilla Marnäsgrufvan	1	27,000	—
	Hellströms- och Högbottnens-grufvorna	2	29,550	—
	Pullerogrufvan	1	6,290	—
	Skogsgrufvan	1	7,620	—
	Rotbottnensgrufvan	1	18,090	—
	Rågrufvan	1	28,569	—
Lekombergs Spelgrufva	1	50,175	—	
Högbergsgrufvan	1	33,000	—	
Norrbärkes Socken	Klossgrufvan, m. fl., försöksvis, utan uppgifvet malmfång	22	—	—
	Östanbergsfältet	4	108,400	—
	Närsjögrufvan	1	3,000	—
	Sevonsgrufvan	1	17,295	—
	Holängsgrufvan	1	13,125	50
	Fösarbogrufvan	1	4,617	—
	Gubbogrufvan	1	123,924	—
	Kärrladugrufvan	1	10,800	—
	Skarpiksgrufvan	1	600	—
	Svartviksgrufvan	1	19,695	—
	Narfgårdsgrufvan	1	1,200	—
	Finnbergsgrufvan	1	450	—
	Hillängsgrufvan	1	75,645	—
	Eldbergsgrufvan	1	107,865	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Reutersvärdsgrufvorna	2	84,570	—
	Lernbogrufvan.....	1	9,885	—
	Vindgrufvan	1	12,585	—
	Nya Täppgrufvan	1	15,330	—
	Mällsjögrufvan	1	4,500	—
	Stollbergsgrufvan	1	3,206	—
	Hedvigsgrufvan	1	37,275	—
	Springagrufvan	1	38,612	—
	Svartgrufvan.....	1	112,068	—
	Cedererentzgrufvan	1	18,318	—
	Lilla Slätgrufvan	1	5,265	—
	Siksjöbergs Timmergrufva	1	11,190	—
	Källgrufvan	1	9,015	—
	Kärrgrufvan	1	20,686	—
	Jordgrufvan	1	7,830	—
	Tremänningsgrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
Stora Tuna Socken.....	Hästbergsfältet	9	283,913	—
	Sqvatterbergsgrufvan	1	18,427	—
	Rommegrufvan	1	302,124	—
	Idkärrbergsgrufvan	1	44,530	—
	Bråfallsgrufvan	1	35,613	—
	Kalkbergsgrufvan	1	1,964	—
	Grängshammarsgrufvan	1	3,788	—
	Norbogrufvan	1	19,129	—
	Rågsvedsgrufvan	1	5,415	—
	Långgrufvan och Mellangrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malmfång.....	2	—	—
Sätters Socken.....	Vestra Bispbergsgrufvan	1	53,556	—
	Stora Bispbergsgrufvan	1	347,225	—
	Norbergsgrufvan, m. fl., försöksvis, utan uppgifvet malmfång	10	—	—
Hedemora Socken.....	Knappkärnsgrufvorna.....	2	80,412	—
	Haggrufvan	1	9,000	—
Gustafs Socken	Östergrufvan.....	1	6,390	—
	Nybansgrufvan	1	2,656	—
Husby Socken	Rällingsbergsgrufvan	1	265,619	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	g.
Garpenbergs Socken	Engelsforsgrufvorna, försöksvis, utan uppgifvet malmfång	2	—	—
	Carlsgrufvan	1	19,476	—
	Bredsjögrufvan	1	2,782	—
	Långviksgrufvan	1	84,537	—
	Altätsgrufvan	1	10,098	—
	Svartfjällsgrufvan	1	55,443	—
	Holmsgrufvan	1	528	—
	Rullshytte Kompanigrufvor	3	119,796	—
	Stålbogrufvan	1	14,796	—
	Knektkärrgrufvan	1	336	—
	Hummelbogrufvan	1	4,200	—
Folkärna Socken	Kilgrufvan och Killingholmsgrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malmfång	2	—	—
	Öhmansgrufvan och Bertilsgrufvan	2	63,508	—
	Klingbogrufvan	1	860	—
By Socken	Klockaregrufvan	1	6,987	—
	Stormossgrufvan	1	42,000	—
Summa för Kopparbergs Län		220	6,088,193	50
Vestmanlands Län:				
Sala Socken	Lugdalsgrufvan	1	99,135	—
	Badstugubergsgrufvan	1	54,870	—
	Långgrufvan	1	113	—
	Hundgrufvan	1	2,880	—
	Hansgrufvan	1	37,335	—
	Oskarsgrufvan	1	7,905	—
	Grindgrufvan	1	270	—
Hvittinge Socken	Axsjögrufvan	1	2,355	—
Norbergs Socken	Risbergsfältet	7	919,536	—
	Morbergsfältet	14	492,600	—
	Klackbergsfältet	5	445,930	—
	Kallmoragrufvan	1	148,124	—
	Vindgrufvan	1	5,076	—
	Malmkärrgrufvan	1	19,800	—
	Torpgrufvan	1	8,000	—
Badstugugrufvorna	2	3,879	—	

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Föreningsgrufvan	1	149,148	—
	Gökgrufvan	1	5,508	—
	Lundbergsgrufvan.....	1	16,852	—
	Stora Bålsjöbergsgrufvan	1	3,036	—
	Lilla Bålsjöbergsgrufvorna.....	2	8,940	—
	Flängegrufvan	1	3,360	—
	Nygrufvan	1	45,492	—
	Norrgrufvan	1	37,968	—
	Alderbergsgrufvan	1	167,270	—
	Carlvagnsgrufvan	1	6,010	—
	Stora Bojmossgrufvan, m. fl., försöksvis, utan uppgifvet malmfång	17	—	—
Vestanfors Socken	Flinthedsgrufvan	1	4,620	—
	Östra Stortäpptsgrufvan	1	99,216	—
	Matsgrufvan	1	24,000	—
Skinnskattebergs Socken	Främshyttegrufvan	1	12,645	—
	Kullgrufvan	1	18,995	—
	Sundgrufvan	1	9,180	—
	Gjutgrufvan	1	5,875	—
	Riddarehyttegrufvorna	3	150,000	—
	Bastnäsgrufvan, försöksvis, utan uppgifvet malm- fång	1	—	—
	Summa for Vestmanlands Län	79	3,015,923	—
Örebro Län:				
Nya Kopparbergs Socken	Lombergsfältet.....	8	151,905	—
	Stjelkbergsfältet	2	23,624	—
	Svartkärnsgrufvan.....	1	13,320	—
	Helsingegrufvan	1	6,022	—
	Nordvestra Elgkärns Kullgrufva	1	1,800	—
	Gamla Källfallsgrufvan	1	100	—
	Spjutkärns Qvarndamsgrufva	1	1,050	—
	Salbofältet	1	7,245	—
	Svartviksfältet	6	175,730	—
	Haggrufvan å Vestra Borns mark	1	6,140	—
	Sundsgrufvorna	2	50,167	—
	Ställbergsfältet.....	2	34,200	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Ramsbergs Socken	Grillsgrufvan	1	1,500	—
	Olofskärsgrufvan.....	1	2,100	—
	Örnkärsgrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	34	—	—
	Fransåsfältet	2	36,096	—
	Strossafältet	3	217,050	—
	Kärrgrufvefältet	3	76,320	—
	Håkansbodafältet	2	3,370	—
Lindes Socken	Busmossegrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång.....	5	—	—
	Gränshyttefältet	4	57,460	—
	Ingelshyttefältet.....	2	76,934	—
	Stripgrufvefältet.....	2	580,100	—
	Tallbacksgrufvan	1	3,500	—
	Andersgrufvan.....	1	4,000	—
	Grönvoldsgrufvorna	2	52,080	—
	Nya Dammgrufvan	1	1,400	—
	Kärrgrufvan	1	450	—
	Vestra Fanthyttefältet	1	20,835	—
	Bottengrufvorna	2	10,000	—
	Gudmundsgrufvan	1	10,500	—
	Thunbergsgrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	19	—	—
Hjulsjö Socken	Bredsjö bruks mark	5	99,627	—
	Israelsgrufvan	1	3,720	—
	Östra Gunnarsbergsgrufvorna	2	18,345	—
	Hjulsö bys mark	6	9,710	—
	Bergmästaregrufvorna	2	4,090	—
	Allmäningsgrufvan.....	1	450	—
	Rishöjdeggrufvorna.....	2	3,500	—
	Nya Ånnenäsgrufvorna.....	2	73,781	—
	Mariebergsgrufvan	1	13,900	—
	Nya Draggrufvan.....	1	4,150	—
	Södra Carolinagrufvan	1	3,820	—
	Stora Sandbottengrufvan	1	100	—
	Qviddbergsfältet	2	83,290	—
	Hammarsmedsgrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång.....	5	—	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Hellefors Socken	Björnhöjdegurvan	1	32,707	—
	Ställbergsgrufvan	1	30,000	—
	Stolpbergsgrufvan	1	1,897	—
	Gamla Sirsjöbergsgrufvan	1	7,654	—
	Kexkänsgrufvorna, m. fl., utan uppgifvet malmfång	6	—	—
Grythytte Socken	Högbornsfältet	8	192,180	—
	Baståsegrufvorna	3	62,700	—
	Gamla Finnbergsgrufvan	1	13,510	—
	Gladkänsgrufvan	1	11,000	—
	Räfnossegrufvan, m. fl., försvarsvis, utan uppgifvet malmfång	5	—	—
Nora Socken	Klackafältet	2	250,700	—
	Rödkärrsfältet	2	47,988	—
	Bastelfsgrufvan	1	10,150	—
	Timanshyttefältet	4	38,410	—
	Skärhyttefältet	1	35,490	—
	Stribergsfältet	8	1,088,012	—
	Ringshyttefältet	8	222,260	—
	Åshyttfältet	1	32,540	—
	Fogdhyttefältet	11	192,527	—
	Skofrtorpsfältet	3	11,550	—
	Pershyttefältet	5	304,590	—
	Hagby grufvor	3	23,100	—
	Vikersfältet	2	200,000	—
	Dalkarlsbergfältet	7	451,130	—
	Skrikarehyttefältet	1	1,650	—
	Öknabergsfältet	1	9,570	—
	Hvilarefältet	1	84,800	—
	Fibbetorpsfältet	1	6,000	—
	Halfvarsbergfältet	1	6,000	—
	Jernboås Socken	Slotterbergfältet	3	29,805
Rösbergfältet		1	24,880	—
Hagegrufvefältet		4	195,720	—
Krängaberget		2	10,000	—
Väsenberget		1	11,400	—
Carlskoga Socken	Malmhöjdegurvan	1	50,000	—
Qvistbro Socken	Kronobergsgrufvorna	5	19,510	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Trottarberget	1	15,000	—
	Trummgrufvan	1	200	—
	Löfkojegrufvan	1	100	—
	Ledgårdsgrufvan	1	200	—
Hammars Socken	Vesterby Storgrufva	1	500	—
	Garpa grufva	1	12,300	—
Vinteråsa Socken	Sanna grufvor	1	46,110	—
	Hesselkulla grufva	1	17,674	—
	Summa för Örebro Län	263	5,744,995	—
Vermlands Län:				
Philipstads Norra och Vestra Bergslag	Nordmarksfältet	4	274,600	—
	Tabergsfältet	2	168,070	—
	Finnmossefältet	1	146,500	—
	Enggrufvefältet	3	121,170	—
	Nordgrufvan	1	35,700	—
	Hultkänsgrufvan	1	16,840	—
Philipstads Östra Bergslag	Persbergs och Yngshyttefälten	24	1,371,475	—
	Långbans grufvor	4	102,830	—
	Kroppa grufvor	5	86,180	—
	Limkänsfältet	1	82,800	—
	Gåsgrufvefältet	3	47,305	—
	Fagerbergsgrufvan	1	59,590	—
	Dunderbacksgrufvan	1	39,390	—
	Buskegrufvan	1	28,980	—
	Nygrufvan	1	42,350	—
	Pilgrufvan	1	31,160	—
	Kylskullgrufvan	1	6,400	—
	Nordlandsgrufvan	1	13,000	—
	Malmstensgrufvan	1	3,180	—
	Vestra Hackatallsgrufvan	1	1,220	—
	Yngshyttehöjdgrufvan	1	200	—
	Krangrufvan	1	10,130	—
	Nyttkänsgrufvan	1	9,220	—
	Fantgrufvan	1	13,120	—
	Vinternäsgrufvan	1	39,560	50

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
	Limgrufvan	1	30,340	—
	Nya Bottengrufvan och Östra Hagegrufvan, utan uppgifvet malmfång.....	2	—	—
	Summa för Vermlands Län	66	2,781,310	50
Södermanlands Län:				
Floda Socken	Björnstugu Tappgrufva.....	1	2,750	—
	Stafsgrufvorna och Högsjögrufvan	3	70,500	—
	Vallfallsgrufvan och Lorensbergsgrufvan, utan uppgifvet malmfång.....	2	—	—
Sköldinge Socken.....	Skalundafältet	1	49,004	—
	Vilhelminagrufvan.....	1	34,322	—
	Kantorpsgrufvorna	2	72,595	—
Gåsinge Socken	Skotvångsfältet, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
Åkers Socken	Bredsjönäsgrufvan	1	7,227	—
Tunabergs Socken	Lergrufvefältet.....	2	23,352	—
Svårtuna Socken	Förola Reinholds grufva.....	1	62,204	—
	Gillingegrufvan	1	14,000	—
	Fallbacksgrufvan, m. fl., utan uppgifvet malmfång	3	—	—
Tystberga Socken.....	Lilla Björndalsgrufvan, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
Dunkers Socken	Starrsättersgrufvan.....	1	27,890	—
	Summa för Södermanlands Län	21	363,844	—
Östergötlands Län:				
Skällviks Socken	Nartorps grufvor	3	186,266	—
	Tängelötsgrufvan	1	2,168	—
	Uggeltorpsgrufvan.....	1	24,526	—
Borrums Socken	Sandbrottsgrufvan.....	1	4,280	—
Godegårds Socken	Tybblefältet	10	88,144	—
	Östra fältet, utan uppgifvet malmfång	1	—	—
	Summa för Östergötlands Län	17	305,384	—
Calmar Län:				
Ukna Socken	Stenbogrufrufvan	1	85,000	—
	Summa för Calmar Län	1	85,000	—

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal.	Centner.	℔.
Jönköpings Län:				
Ökna Socken	Granebergsgruftan	1	2,477	5
	Nilssonsgrufvorna, utan uppgifvet malmfång..	2	—	—
Alsheda Socken	Dalgrufvan	1	900	—
Månsarps Socken	Taberget	22	274,161	—
Gällaryds Socken	Flathalla grufvan, utan uppgifvet malmfång..	1	—	—
Ramqvilla Socken	Kassabogruftan	1	8,000	—
Ljunga Socken	Sörsjögrufvan	1	203	6
Fröderys Socken	Inglamåla grufva	1	1,000	—
	Summa för Jönköpings Län	30	286,741	11
Kristianstads Län:				
Näsums Socken	Vestanågrufvan	1	13,000	—
	Summa för Kristianstads Län	1	13,000	—
Kronobergs Län:				
Moheda Socken	Gustafsbergsgruftan	1	500	—
	Summa för Kronobergs Län	1	500	—
	Summa för hela Riket	1,213	21,692,998	11

På sätt ofvan blifvit omförmäldt och af här lemnade specifikation närmare inhemtas, är det sålunda erhållna beloppet bergmalm uppfordradt ur 696 af de under året arbetade grufvorna; hvaremot ur de återstående af dessa grufvor, till antalet 517, något malmfång, så vidt uppgifvet är, icke vunnits.

	Erhållen malm.	
	Centner.	℔.
Sjö- och Myr-malmer		
hafva blifvit upptagna till följande belopp:		
i Jemtlands Län, för en masugn	3,362	25
i Calmar Län, för en masugn	4,368	—
i Jönköpings Län, för 3 masugnar	25,664	—
i Kronobergs Län, för 6 masugnar	67,727	80
	Summa	101,122 5

Det för året uppgifna beloppet erhållen bergmalm öfverstiger det under året 1873 upphemtade med 2,234,659.21 centner, och är det största, som under något år erhållits. Ofvannämnda, under året 1874 uppfordrade, belopp sjö- och myr-malmer understiger deremot det under året 1873 upphemtade beloppet af sådana malmer med 25,024.60 centner.

Enligt uppgift ur Tulljournalerna äro under kalenderåret 1874 ur Riket utförda 595,168.85 centner jernmalm.

b) Tackjernstillverkningen.

Under bruksåret hafva varit begagnade 217 masugnar, deraf tre med två pipor. Blåsningstiden har utgjort tillsammans 39,162 dygn 17 timmar; och har tillverkningen uppgått till 7,712,778 centner 41 \mathfrak{c} , deraf 137,389 centner 94 \mathfrak{c} gjutgods, åstadkommet direkt ur masugnarna.

I nedanstående tabell, Lit. A, äro berörda förhållanden i afseende å ifrågakvarande tillverkning närmare angifna särskildt för hvarje Län, der sådan tillverkning egt rum.

Lit. A.

Tackjernstillverkningen, året 1874.

Belägenhet.		Antal masugnar.		Blåsningstid.		Uppgifven tillverkning.					
Län.		Obegagnade.	Begagnade.	Dygn.	Timmar.	Tackjern.		Gjutgods.		Summa.	
						Centner.	\mathfrak{c} .	Centner.	\mathfrak{c} .	Centner.	\mathfrak{c} .
Norrbottens		5	1	94	5	9,498	95	167	5	9,666	—
Vesterbottens		—	4	440	15	83,391	40	2,656	5	86,047	45
Vesternorrlands		2	4	634	—	105,494	30	2,421	57	107,915	87
Jemtlands		—	2	38	—	1,362	—	280	—	1,642	—
Gefleborgs		8	25	4,510	18	1,056,676	67	8,351	76	1,065,028	43
Upsala		5	6	841	12	159,206	25	8,131	50	167,337	75
Stockholms		1	4	434	15	89,228	45	1,260	97	90,489	42
Kopparbergs		24	42	7,293	2	1,523,294	7	7,106	31	1,530,400	38
Vestmanlands		12	18	3,179	15	653,795	70	3,797	85	657,593	55
Örebro		15	58	12,088	20	2,180,224	34	78,464	48	2,258,691	82
Skaraborgs		—	1	237	—	30,993	71	290	57	31,284	28
Vermlands		8	25	5,032	18½	1,054,394	96	8,463	36	1,062,858	32
Elfsborgs		—	2	451	12	81,868	—	1,821	61	83,689	61
Södermanlands		8	6	1,014	14	129,174	99	8,021	58	137,196	57
Östergötlands		—	4	1,263	—	254,382	20	4,085	30	258,467	50
Calmar		5	6	551	—	71,363	27	1,409	61	72,772	88
Jönköpings		4	8	1,022	14½	87,168	21	657	37	87,825	38
Kronobergs		7	1	35	—	3,871	—	—	—	3,871	—
Summa		104	217	39,162	17	7,575,388	47	137,389	94	7,712,778	41

Den sålunda uppgifna tillverkningen understiger den för året 1873 anmälda med 420,354.62 centner.

Fördelas, på sätt förut skett, tackjernstillverkningen å nedannämnda bergslager och öfriga orter i Riket, med angifvande af antal begagnade masugnar, blåsningstid, tillverkningsbelopp, dygnstillverkning samt medelbelopp för hvarje masugn af blåsningstid och tillverkning, med sistnämnda medelbelopp äfvensom tillverkningsbeloppen utjmnade till hela tal, så finnes förhållandet derutinnan för bruksåret 1874 hafva varit följande:

Lit. B.

Tackjernstillverkningen inom och utom Bergslag, året 1874.

	Begagnade masugnar.	Blåsningstid.		Tillverkningsbelopp.	Dygnstillverkning.	Medelbelopp för hvarje masugn.			
		Antal.	Dygn.			Timmar.	Centner.	Blåsningstid.	Tillverkning.
								Dygn.	Centner.
<i>Inom Bergslag.</i>									
Vesterbergslagen i Kopparbergs Län.....	20	3,339	19	640,399	191.75	167	32,020		
Norbergs Bergslag i Vestmanlands Län.....	15	2,347	11	481,859	205.26	158	32,120		
Nya Kopparbergs, Hellefors, Grythytte, Hjulsjö, Lindes och Ramssbergs Bergslager i Örebro Län.....	27	5,753	2	1,051,519	182.75	213	38,945		
Nora, Carlskoga, Lekebergs och Lerbäckes Bergslager i Örebro Län.....	25	5,296	10	985,394	186.05	212	39,416		
Philipstads Bergslager i Vermlands Län.....	18	3,478	3½	709,740	204.06	193	39,430		
Summor och medeltal	105	20,214	21½	3,868,911	191.39	193	36,847		
<i>Utom Bergslag.</i>									
Summor och medeltal för hela Riket	217	39,162	17	7,712,778	196.94	180	35,548		
Förhållandet var 1873:									
Inom Bergslag.....	107	24,192	10½	4,522,841	186.95	226	42,270		
Utom Bergslag.....	106	18,942	23½	3,610,292	190.59	179	34,059		
För hela Riket.....	213	43,135	9½	8,133,133	188.55	202	38,104		

Den största för en verkstad uppgifna tillverkningen har åstadkommit vid Långshyttan i Kopparbergs Län, med 117,393.90 centner och en dygnstillverkning af 329.76 centner; hvaremot den minsta för någon verkstad anmälda tillverkningen finnes uppgifven för en af masugnarna i Jemtlands Län, med 348 centner och en dygnstillverkning af 34.80 centner.

Utförelsen af tackjern har, enligt uppgift ur Tulljournalerna, under kalenderåret 1874 uppgått till 982,899 centner.

c) Gjutgodstillverkningen.

Såsom redan blifvit omförmäldt och tabellen Litt. A. utvisar, har under bruksåret 1874 vid masugnarna omedelbarligen åstadkommit gjutgods till ett sammanräknadt belopp af 137,389.94 centner. Vid de egentliga gjuterierna, åter, om hvilkas anläggning anmälan hos Bergsöfverstyrelsen egt rum, och från hvilka, i följd deraf, uppgifter rörande tillverkningen skolat till nämnda Styrelse ingå, har, genom tackjerns omsmältning, gjutgods under berörda år blifvit till nedan angifna belopp tillverkad:

		Centner.	ö.
Norrbottns Län: Piteå Socken	Rosfors.....	110.	—
Vesterbottns Län: Bygdeå Socken.....	Robertsfors	4,104.	61.
Vesternorrlands Län: Långsele Socken	Sund	2,191.	33.
» » Skön Socken.....	Mohög	5,292.	89.
Jemtlands Län: Offerdals Socken	Rönnöfors	151.	78.
Gefleborgs Län: Gefle Stad	Gefle	5,600.	—
» » Valbo Socken.....	Forsbacka	6,111.	41.
» » Torsåkers Socken.....	Hofors	9,168.	—
Stockholms Stad.....	Bergsund	14,020.	—
Stockholms Län: Tveta Socken	Bränninge	3,650.	—
Kopparbergs Län: Falu Stad	Falu Gjuteri.....	3,139.	—
» » » »	Falu Nya Gjuteri.....	1,587.	82.
» » Ore Socken	Furudal	1,148.	—
» » Grytnäs Socken	Avesta	5,129.	51.
» » Näs Socken	Lindesnäs	652.	53.
» » Garpenbergs Socken	Dormsjö	6,955.	87.
» » Norrbärkes Socken	Morgården.....	7,319.	48.
Vestmanlands Län: Arboga Gjuteri.....		18,374.	91.
» » Köpings Gjuteri		7,875.	—
» » Vestanfors Socken	Fagersta	3,706.	76.
Örebro Län: Ljusnarsbergs Socken	Bångbro	4,041.	21.
» » Askers Socken	Brefven.....	9,112.	75.
» » Bodarne Socken	Laxå	2,292.	73.
Skaraborgs Län: Undenäs Socken	Forsvik.....	7,313.	80.
Vermlands Län: Brunskogs Socken.....	Brunsbjergsverken	1,133.	—
» » Eda Socken	Charlottenberg.....	1,666.	64.
» » Elfsbacka Socken	Elfsbacka	1,152.	39.
» » Rämens Socken	Liljendalsverken.....	347.	95.
» » Stafnäs Socken.....	Stömmed	494.	03.
Elfsborgs Län: Bäcke Socken	Bäckefors	258.	79.
» » Ödeborgs Socken	Rådanefors.....	780.	—
Göteborgs och Bohus Län: Göteborgs Stad	Göteborgs Stads Mekaniska verkstad	25,062.	89.
» » » » Partille Socken	Jonsered	3,106.	—
Södermanlands Län: Lilla Mällösa Socken	Hellefors.....	5,510.	90.
» » Frustuna Socken	Ehrendal	2,908.	57.
» » Tunabergs Socken	Näfveqvarn	26,019.	35.
» » Kila Socken.....	Stafsjö	4,465.	42.
» » Åkers Socken.....	Åker	9,239.	01.
Östergötlands Län: Risinge Socken	Finspång.....	33,762.	—

			Centner.	℔.
Östergötlands Län: Qvillinge Socken	Hult	1,198.	93.	
» » Motala Socken	Motala	18,919.	38.	53,880. 31.
Calmar Län: Lofta Socken	Öfverum	11,778.	33.	
» » Hallingsbergs Socken	Ankarsrum	34,000.	05.	
» » Gärdserums Socken	Forseström	1,968.	58.	
» » Vimmerby Socken	Storebro	4,387.	—	
» » Ljungby Socken	Fredriksström	1,630.	—	
» » Döderhults Socken	Oskarshamn	4,021.	78.	
» » Långemåla Socken	Hornsö	227.	—	58,012. 74.
Jönköpings Län: Ingatorps Socken	Bruzaholm	3,125.	—	
» » Kåreda Socken	Åminne	2,736.	14.	
» » Asenhöga Socken	Marieholm	2,398.	12.	
» » Gnosjö Socken	Härryd	2,596.	04.	10,855. 30.
Kronobergs Län: Öja Socken	Gemla	510.	—	
» » Skatelöfs Socken	Huseby	2,183.	—	
» » Nottebäcks Socken	Klafreström	643.	—	
» » Lenhofda Socken	Säfsjöström	876.	11.	
» » Sandsjö Socken	Öremo	11,708.	55.	
» » Moheda Socken	Torp	5,161.	96.	21,082. 62.
Blekinge Län: Lösens Socken	Lyckeby	1,895.	05.	
» » Jemshögs Socken	Olofström	4,232.	36.	6,127. 41.
Malmöhus Län: Malmö Gjuteri		23,879.	—	
» » Ystads Gjuteri		3,916.	—	
» » Helsingborgs Gjuteri		3,601.	—	31,396. —
Kristianstads Län: Kristianstads Gjuteri				14,128. —
				Summa 406,676. 71.

Då åtskilliga med här ifrågavarande fabriksinrättningar jemnförliga verkstäder finnas inom Riket anlagda, utan att om anläggningen af desamma gjorts sådan anmälan, som senast i Kongl. Förordningen angående utsträckt frihet för bergshandteringen den 20 September 1859 § 1 och Kongl. Förordningen angående utvidgad näringsfrihet den 18 Juni 1864 § 10 är föreskrifven, hvadan dessa verkstäder, hvilka i de flesta fall torde af vederbörande hafva betraktats såsom hänförliga till den klass af fabriksinrättningar, som i Kongl. Hallordningen den 2 April 1770 Art. 11 § 1 samt i Fabriks- och Handtverksordningen den 22 December 1846 § 18 afsetts, och å hvilka sedermera föreskrifterna i Kongl. Förordningen den 18 Juni 1864 § 9 egt tillämplighet, icke må, vid nyss anmärkta förhållande, vara att räkna till sådana inrättningar, med hvilka Bergsöfverstyrelsen har befattning, så synas uppgifterna om tillverkningen vid dessa verkstäder icke håller böra, under nu gällande bestämmelser härutinnan, i berättelsen angående bergshandteringen upptagas. Men när ett sammanförande på ett ställe af uppgifterna om den årliga tillverkningen vid samtliga här åsyftade verkstäder för bearbetande af mineralrikets alster är egnadt att i fråga om hela beloppet af denna tillverkning gifva ett i viss mån tillförlitligare resultat äfvensom en lättare öfversigt, har Collegium vidtagit den anordning, att i Collegii underdåniga berättelse angående Fabriker och Manufakturverkslag kommer att, jemnte tillverkningen vid deri hittills omförmälda slag af mekaniska verkstäder, under rubriken »Gjuterier och Mekaniska

verkstäder, uppgifvas äfven tillverkningen vid de under här ofvan införda rubrik, lit. c), hörande verkstäder, med anmärkning, att denna senare tillverkning är, såsom åstadkommen vid verkstäder tillhörande bergshandteringen, jernväl i berättelsen rörande denna handtering upptagen.

d) **Stångjernstillverkningen.**

Under bruksåret 1874 hafva 303 stångjernsverk, med 728 smälthärdar, varit begagnade; och har stångjernstillverkningen uppgått till 3,943,871 centner 92 g , enligt hvad i nedanstående tabell, Lit. C, finnes närmare angifvet:

Lit. C. *Stångjernstillverkningen, året 1874.*

L ä n.	Obe- gagnade verk.	Begagnade		Uppgifven tillverkning.	
		Verk.	Härdar.	Centner.	g .
	Antal.	Antal.	Antal.	Centner.	g .
Norrbottnens	3	5	5	4,232	96
Vesterbottnens	3	4	7	34,296	95
Vesternorrlands.....	9	10	20	72,615	71
Jemtlands.....	—	2	2	944	21
Gefleborgs.....	20	42	99	410,131	49
Upsala.....	3	10	36	143,404	99
Stockholms.....	1	6	15	58,665	18
Kopparbergs.....	25	36	91	378,645	27
Vestmanlands.....	21	26	66	625,756	33
Örebro.....	27	39	109	893,665	30
Skaraborgs.....	5	5	7	21,035	83
Vermlands.....	52	43	126	651,471	17
Elfsborgs.....	7	8	14	78,279	32
Göteborgs och Bohus.....	1	1	1	*)	—
Södermanlands.....	6	7	10	26,317	—
Östergötlands.....	12	20	55	265,047	89
Calmar.....	3	14	33	128,200	24
Jönköpings.....	5	13	19	43,304	97
Kronobergs.....	2	10	11	21,118	8
Blekinge.....	—	2	2	86,739	3
Summa	205	303	728	3,943,871	92

Denna tillverkning understiger den för nästföregående året med 182,043.37 centner. För de i Vermlands Län belägna s. k. Uddeholmsverken, till antalet åtta, är uppgifven en tillverkning af tillsammans 150,021.05 centner. För Bofors och Björkborns bruk i Örebro Län, i fråga om hvilka tillverkningsbeloppet likaledes finnes uppgifvet för båda verken samfaldt, är anmäld en tillverkning af 138,247.18 centner samt derjemte af 12,173.20 centner jern

*) Tillverkningen uppgifves utgöra 71.60 centner smältstycken.

utvalsadt af smältstycken från andra verk. I öfrigt är det största tillverkningsbeloppet vid ett verk uppgifvet för Ramnäs bruk i Vestmanlands Län, med 128,769.40 centner; varande deremot det minsta tillverkningsbeloppet för något verk uppgifvet för ett bruk i Norrbottens Län, med 75 centner.

För att lemna en ledning till bedömande af den olika omfattning, i hvilken handteringen fortgått vid de verk, hvilkas produktionsbelopp ligga emellan de nu angifna högsta och lägsta tillverkningsbeloppen, må, med den anmärkning, att det uppgifna produktionsbeloppet stundom, ehuru blott i en post utfördt, gäller två eller flere verk gemensamt, som, vare sig till följd af gemensam förvaltning eller af annan orsak, drifvits i något slags sammanhang med hvarandra, derjemte, och i likhet med hvad i en föregående Berättelse, för år 1868, med hänsyn till då föreliggande förhållanden skett, omförmälas, att tillverkningen under nu ifrågavarande år, ordnad inom nedaustående klasser, vid följande antal dels särskilda, dels gemensamt upptagna, verk, utgjort:

Öfver	75, men icke öfver	100 centner, vid	Särskilda verk, hvert för sig.	Två verk gemensamt.	Tre verk gemensamt.
		3	—	—
»	100, »	200 »	3	—	—
»	200, »	300 »	3	—	—
»	300, »	400 »	5	—	—
»	400, »	500 »	9	—	—
»	500, »	600 »	6	—	—
»	600, »	700 »	4	—	—
»	800, »	900 »	4	—	—
»	900, »	1,000 »	1	—	—
»	1,000, »	2,000 »	16	—	—
»	2,000, »	3,000 »	27	—	—
»	3,000, »	4,000 »	21	2	—
»	4,000, »	5,000 »	11	—	—
»	5,000, »	6,000 »	7	—	—
»	6,000, »	7,000 »	5	—	—
»	7,000, »	8,000 »	6	1	—
»	8,000, »	9,000 »	14	—	—
»	9,000, »	10,000 »	2	—	—
»	10,000, »	15,000 »	17	1	—
»	15,000, »	20,000 »	15	2	—
»	20,000, »	25,000 »	6	—	—
»	25,000, »	30,000 »	5	—	—
»	30,000, »	35,000 »	8	1	—
»	35,000, »	40,000 »	4	—	1
»	40,000, »	45,000 »	2	—	—
»	45,000, »	50,000 »	4	—	—
»	50,000, »	55,000 »	3	—	—
»	60,000, »	75,000 »	1	—	—
»	75,000, »	80,000 »	1	1	—
»	80,000, »	85,000 »	3	1	—

	Särskilda verk, hvert för sig.	Två verk gemensamt.	Tre verk gemensamt.
Öfver 95,000, men icke öfver 100,000 centner, vid	1	1	—
» 100,000, » » » 110,000 » »	—	1	1
» 120,000, » » » 130,000 » »	1	—	—

Med återopande af hvad i de underdåniga Berättelserna för åtskilliga föregående år, särskildt för åren 1866 och 1868, blifvit anfördt rörande ej mindre det förhållandet, att vissa till denna gren af jernhandteringen hörande verk på senare tider börjat användas uteslutande eller i betydligare omfattning för tillverkan det af smältstycken, hvilka, der de ej disponerades direkt för export, hufvudsakligen vid andra, med valsverk försedda, verkstäder välldes och utarbetades, än ock svårigheten att med den form, i hvilken uppgifterna härom inkomme, och i anseende till berörda fördelning af tillverkningsarbetet, kunna, med nöjaktig tillförlitlighet, beräkna, huru stort belopp af här åsyftade tillverkning rätteligen borde under artikeln »Stångjern» upptagas, samt med omförmälade, dels att särskildt upptagna belopp tillverkade smältstycken blifvit i ofvan utförda summa tillverkad stångjern inberäknade endast för så vidt bestämt angifvits, att dessa smältstycken antingen inom landet förarbetats till något slags manufaktur eller vore afsedda att i oförändradt skick exporteras, dels att allenast tillverkningen af sistberörda, för bearbetning till manufaktur eller för export disponerade, smältstycken blifvit, jemnte posterna tillverkad stångjern, vid den här ofvan gjorda klassificering af tillverkningsbeloppen vid stångjernsverken, i räkningen medtagen; får Collegium för öfrigt i hithörande afseende anmäla, att för nu ifrågavarande år, förutom nyssnämnda, i summa stångjern upptagna, tillverkning af smältstycken, hvilken utgör tillsammans 117,778.35 centner, en tillverkning af smältstycken, af hvilka utan tvifvel den öfvervägande andelen blifvit inom landet till stång- eller ämnes-jern förarbetad, finnes särskild uppgifven

för Vesterbottens Län af	23,806.45 centner,
» Gefleborgs » »	281,284.56 »
» Upsala » »	11,560.75 »
» Kopparbergs » »	290,947.77 »
» Vestmanlands » »	278,473.15 »
» Örebro » »	177,060.88 »
» Vermlands » »	305,513.21 »
» Elfsborgs » »	45,691.82 »
» Göteborgs » »	71.60 »
» Södermanlands » »	3,487.00 »
» Östergötlands » »	75,446.54 »
» Calmar » »	21,785.78 »
	<hr/> Summa 1,515,129.65 centner.

e) Ståltillverkningen.

I de hittills afgifna underdåniga Berättelserna hafva uppgifterna om ståltillverkningen varit i en gemensam tabell sammanförda med uppgifterna om manufaktur tillverkningen. Då emellertid tillverkningen af stål, med afseende dels å tillverkningssätten, dels å de tillverkade beloppen, börjat allt mera intaga en annan ställning än förr, har här af hemtats särskild anledning att helt och hållet afskilja uppgifterna om denna tillverkning från uppgifterna om manufaktur tillverkningen; hvadan förstnämnda uppgifter nu blifvit i en tabell för sig upptagna, dervid, i öfverensstämmelse med hvad förut skett, beloppen af de enligt Bessemers metod åstadkomna tillverkningarna samtliga hänförs till

artikeln stål; och har, enligt hvad den sålunda upprättade tabellen, Lit. D., närmare utvisar, tillverkning af stål under året åstadkommits vid 33 verk samt till ett belopp af 539,866 centner 34 g .

Lit. D.

Ståltillverkningen, året 1874.

L ä n.	Begagnade verk.	Uppgifven tillverkning.							
		Bessemer-stål.		Martin-stål.		Andra slag.		Summa.	
		Antal.	Centner.	g .	Centner.	g .	Centner.	g .	Centner.
Vesternorrlands	1	—	—	—	—	191	10	191	10
Gefleborgs	3	219,350	56	—	—	—	—	219,350	56
Upsala	2	—	—	—	—	3,603	23	3,603	23
Stockholms	1	5,437	50	—	—	—	—	5,437	50
Kopparbergs	8	160,933	76	—	—	3,811	25	164,745	1
Vestmanlands	3	52,037	50	—	—	15,704	20	67,741	70
Örebro	5	19,416	48	—	—	2,064	88	21,481	36
Vermlands	8	43,973	26	2,903	20	4,177	15	51,053	61
Elfsborgs	2	—	—	—	—	6,262	27	6,262	27
Summa	33	501,149	6	2,903	20	35,814	8	539,866	34

Det sammanlagda beloppet af denna tillverkning öfverstiger beloppet af år 1873 tillverkad stål med 140,267.03 centner. De under rubriken Bessemer-stål upptagna tillverkningarna hafva åstadkommits å nedannämnda ställen, med följande belopp, nemligen:

Vid Iggesund i Gefleborgs Län	39,596.91	centner.
» Forsbacka i D:o D:o	66,729.84	»
» Sandviken i D:o D:o	113,024.31	»
» Lenna i Stockholms Län	5,437.50	»
» Siljansfors i Kopparbergs Län	,645.45	»
» Fredshammar i D:o D:o	,546.50	»
» Bäcka i D:o D:o	5,707.31	»
» Svartnäs i D:o D:o	34,386.05	»
» Abäckshyttan i D:o D:o	67,561.75	»
» Ulfshyttan i D:o D:o	21,248.80	»
» Långshyttan i D:o D:o	30,837.90	»
» Vestanfors i Vestmanlands Län	52,037.50	»
» Bångbro i Örebro Län	19,251.23	»
» Carlsdal i D:o D:o	165.25	»
» Björneborg och Jonsbol i Vermlands Län	32,891.06	»
» Borgvik i D:o D:o	1,717.54	»
» Långbanshyttan i D:o D:o	2,740.16	»
» Gustafsfors D:o D:o	6,624.50	»

Summa 501,149.06 centner.

f) Jern- och stål-manufaktur-tillverkningen.

För tillverkningen af jern- och stål-manufaktur hafva under bruksåret 1874 varit begagnade 232 verk; och är den vid dessa verk åstadkomna tillverkningen af nämnda slag uppgifven till ett sammanräknadt belopp af 807,104 centner 25 \mathfrak{g} , enligt hvad nedanstående tabell, Lit. E., närmare utvisar:

Lit. E.

Jern- och stål-manufaktur-tillverkningen, året 1874.

Län.	Begagnade verk.	Uppgifven tillverkning.											
		Jernvägs-skenor.		Plåtar.		Spik.		Redskapssmide.		Diverse annan manufaktur.		Summa.	
		Antal.	Centner.	\mathfrak{g} .	Centner.	\mathfrak{g} .	Centner.	\mathfrak{g} .	Centner.	\mathfrak{g} .	Centner.	\mathfrak{g} .	Centner.
Norrbottens	6	---	---	---	---	433	39	---	---	1,719	1	2,152	40
Vesterbottens	3	---	---	---	---	995	45	69	45	1,419	17	2,484	7
Vesternorrlands	11	---	---	---	---	2,732	32	131	57	16,009	26	18,873	15
Jemtlands	2	---	---	---	---	60	93	---	---	146	78	207	71
Gefleborgs	12	---	---	---	---	2,739	57	67,060	15	35,034	76	104,834	48
Upsala	4	---	---	---	---	---	---	670	---	21	75	691	75
Stockholms	4	---	---	---	---	386	---	---	---	366	31	752	31
Kopparbergs	20	49,560	69	23,638	85	9,699	81	8,497	4	2,379	24	93,775	63
Vestmanlands	8	---	---	33,030	---	1,239	77	2,761	25	10,215	5	47,246	7
Örebro	25	5,400	---	---	---	6,293	26	218	95	22,390	96	34,303	17
Skaraborgs	5	---	---	---	---	3,052	54	835	72	2,292	23	6,180	49
Vermlands	35	---	---	---	---	39,096	13	3,153	20	63,182	22	105,431	55
Elfsborgs	10	---	---	---	---	2,263	59	145	13	4,842	47	7,251	19
Göteborgs och Bohus	3	---	---	---	---	---	---	10,479	56	2,125	45	12,605	1
Södermanlands	8	---	---	9,000	---	6,797	70	2,050	39	1,815	95	19,664	4
Östergötlands	23	24,419	7	119,185	94	32,207	58	793	38	17,567	75	194,173	72
Calmar	15	---	---	---	---	15,868	77	7,909	25	30,516	83	54,294	85
Jönköpings	15	---	---	12	48	2,781	78	1,474	67	1,791	79	6,060	72
Kronobergs	16	---	---	---	---	5,310	2	345	---	2,284	31	7,939	33
Hallands	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
Blekinge	4	---	---	17,980	90	33,671	83	---	---	666	88	52,319	61
Kristianstads	1	---	---	---	---	---	---	---	---	4,973	---	4,973	---
Malmöhus	2	---	---	---	---	---	---	---	---	30,890	---	30,890	---
Summa	232	79,379	76	202,848	17	165,630	44	106,594	71	252,651	17	807,104	25

I förestående post »diverse annan manufaktur» är äfven inberäknad för året uppgifven tillverkning:

dels af jerntråd vid Gunnebo i Calmar Län 24,726 centner,

dels af jernduk vid Gusum i Östergötlands Län 8 »

Det sammanlagda beloppet af här ofvan uppgifna manufaktur-tillverkning understiger beloppet af motsvarande tillverkning för nästföregående året med 84,203.47,10 centner.

Beträffande jernrörelsen på vågarna, så har under bruksåret 1874, enligt inkomna uppgifter, dermed förhållit sig på sätt i nedanstående tabell, Lit. F, finnes angifvet, nemligen:

Lit. F.

Jernrörelsen på vågarna, året 1874.

	Stångjern.		Jernmanufaktur.		Summa.			Stångjern.		Jernmanufaktur.		Summa.	
	Centner.	℔.	Centner.	℔.	Centner.	℔.		Centner.	℔.	Centner.	℔.	Centner.	℔.
Inventarium från år 1873.....	466,802	11	135,851	5	602,653	16							
Ifrån bruken inkommet på vågarna	1,840,600	75	314,541	99	2,155,142	74							
Summa	2,307,402	86	450,393	4	2,757,795	90							
Af jernexporten år 1874 utgick från:													
Stockholms vågar	380,777	12	59,254	58	440,031	70							
Göteborgs våg	642,256	—	237,934	82	880,190	82							
De öfriga stapelstadsvågarna	333,999	11	4,100	—	338,099	11							
Köpings, Strömsholms och Vesterås uppstadsvågar, tillsammans	154,007	65	5,658	6	159,665	71							
S:a jernexport från vågarna	1,511,039	88	306,947	46	1,817,987	34							
							Afgått till export	1,511,039	88	306,947	46	1,817,987	34
							Uttaget till inrikes förbrukning	96,370	27	49,599	52	145,969	79
							Inventarium vid smidesårets slut	699,992	71	93,846	6	793,838	77
							Summa	2,307,402	86	450,393	4	2,757,795	90
							Af inventarie-jernet vid smidesårets slut tillhörde:						
							Stockholms vågar	163,474	18	26,834	94	190,309	12
							Göteborgs våg	275,389	43	44,522	38	319,911	81
							De öfriga stapelstadsvågarna..	259,629	51	13,396	40	273,025	91
							Uppstadsvågarna	1,499	59	9,092	34	10,591	93
							S:a inventarium d. 31 1874	699,992	71	93,846	6	793,838	77

Den i tabellen här upptagna posten för export af stångjern och manufaktur, 1,817,987.34 centner, angifver endast beloppet af de till någotdera af dessa artikelslag hörande effekter, hvilka, efter att hafva varit vägförda, blifvit exporterade, och innefattar således icke den del af jernexporten, som egt rum utan vägföring af effekterna. Rörande denna senare del af jernexporten hafva icke för nu ifrågavarande tid, eller för bruksår, erhållits så fullständiga uppgifter, att de kunna tjena till grund för beräkandet af här åsyftade jernexport i dess helhet för sagda tid, eller för bruksår, hvilken årsindelning ännu ligger till grund för räkenskapernas förande vid jern- och metall-vågarna. I fråga åter om jernexporten i dess helhet för kalenderåret 1874, torde få hänvisas till derom meddelade specifika uppgifter i Collegii underdåniga berättelse angående Utrikes Handeln och Sjöfarten.

2:o) Uppfordrad malm af annat slag än jernmalm äfvensom svafvelkis.

Ur de för vinnandet af annan malm än jernmalm eller af svafvelkis arbetade grufvor hafva af dessa mineralier erhållits följande belopp, nemligen:

		Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.		Benämning.		Antal grufvor.	Centner.	℔.
Silfver- och Bly-malmer: = (ur 38 grufvor) 287,026.90 centner.	Kopparbergs Län:					
	Schedvi Socken	Löfäsgrufvorna	2	1,377	—	
	Norrbärke Socken	Svartgrufvan	1	1) 2,152 10,609 7,200 18,927	—	
		Cedercreutzgrufvan	1			
		Lustigkullagrufvan	1			
		Stollbergsgrufvorna	2			
		Summa för Kopparbergs Län	7	40,265	—	
	Vestmanlands Län:					
	Sala Socken	Sala Silfververks grufvor	5	222,211	40	
		Summa för Vestmanlands Län	5	222,211	40	
	Örebro Län:					
	Ljusnarsbergs Socken	Ljusnarsbergsfältet	1	1,402	—	
		Kafveltorpsfältet	7	3,172	50	
		Noregrufvan, m. fl.	2) 12	—	—	
	Lindes Socken	Qvarntägrufvan, m. fl.	2) 7	—	—	
Lerbäcks och Hammars Socken	} Åmmebergfältet	18	19,976	—		
Östergötlands Län: Godegårds Socken						
	Summa för Örebro och Östergötlands Län	45	24,550	50		
	Summa för Riket	57	287,026	90		
Koppar-malm: = (ur 40 grufvor) 678,316.52 centner.	Jemtlands Län:					
	Åre Socken	Gustafgrufvan	1	19,568	50	
		Brattlunds skärpning, m. fl. ...	2) 3	—	—	
	Kalls Socken	Bjelkes grufva	1	45,958	50	
		Summa för Jemtlands Län	5	65,527	—	
	Kopparbergs Län:					
Kopparbergs Socken	Stora Kopparbergs grufva	1	376,448	—		
	Summa för Kopparbergs Län	1	376,448	—		

1) Malmen jemväl zinkhaltig.

2) Utan uppgifvet malmfång.

Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
Belägenhet.	Benämning.	Antal grufvor.	Centner.	℔.
Örebro Län:				
Ljusnarsbergs Socken.....	Ljusnarsbergsfältet	5	3,053	—
	Kafveltorpsfältet	8	8,557	—
	Elsagrufvan, m. fl.	2) 23	1) 4,942	—
	Summa för Örebro Län	36	16,552	—
Södermanlands Län:				
Tunabergs Socken	De Beschiska grufvan	1	3) 10,493	—
	Summa för Södermanlands Län	1	10,493	—
Östergötlands Län:				
Värna Socken.....	Bersbo Storgrufva.....	1	75,559	—
	Bersbo Bondgrufva	1	69,702	—
	Steffenburgsgrufvan	1	8,972	—
	Kuntebogruvan	1	63	32
Björnsätters Socken.....	Grönhögsgrufvan.....	1	27,608	—
Gryts Socken	Fångö Fransgrufva	1	739	—
	Summa för Östergötlands Län	6	182,643	32
Calmar Län:				
Tryserums Socken	Nya Häradsgrufvan och Snar- kullegrufvan.....	2	23,442	20
Gladhammars Socken.....	Gladhammarsgrufvorna	15	3,211	—
Misterhults Socken	Solstadsgrufvan	2) 1	—	—
	Summa för Calmar Län	18	26,653	20
	Summa för Riket	67	678,316	52
Nickel-malm:				
= (ur 8 grufvor) 106,580 centner.				
Kopparbergs Län:				
Leksands Socken	Slättbergs grufvor.....	3	26,509	—
Stora Tuna Socken.....	Kusö grufvor	4	35,811	—
	Summa för Kopparbergs Län	7	62,320	—
Jönköpings Län:				
Alsheda Socken.....	Klefva grufva	1	44,260	—
	Summa för Jönköpings Län	1	44,260	—
	Summa för Riket	8	106,580	—

1) Malmen innehållande jemnte koppar äfven bly och zink.

2) Utan uppgifvet malmfång.

3) Malmen jemnväl kobolthaltig.

	Grufvefältens eller Grufvornas		Arbetade grufvor.	Erhållen malm.	
	Belägenhet.	Benämning.	Antal grufvor.	Centner.	℔.
Kobolt-malm: = (ur 15 grufvor) 959.58 centner.	Calmar Län:				
	Gladhammars Socken	Gladhammarsgrufvorna	15	959	58
	Summa för Calmar Län		15	959	58
	Summa för Riket		15	959	58
Zink-malm: = (ur 23 grufvor) 663,364.50 centner.	Örebro Län:				
	Ljusnarsbergs Socken.....	Kafveltorpsfältet	5	5,220	50
	Örebro Län: { Lerbäcks Socken Hammars d:o	} Åmmebergsfältet	18	658,144	—
	Summa för Örebro och Östergötlands Län		23	663,364	50
	Summa för Riket		23	663,364	50
Mangan-malm (Brunsten): = (ur 2 grufvor) 15,086 centner.	Jönköpings Län:				
	Ödestugu Socken	Spexeryds och Hohults grufvor	2	15,086	—
	Summa för Jönköpings Län		2	15,086	—
	Summa för Riket		2	15,086	—
Svafvel-kis: = (ur 3 grufvor) 90,445 centner.	Kopparbergs Län:				
	Kopparbergs Socken	Stora Kopparbergs grufva	1	75,000	—
		Summa för Kopparbergs Län		1	75,000
	Örebro Län:				
	Ramsbergs Socken	Håkansbodafältet	1	3,945	—
	Summa för Örebro Län		1	3,945	—
	Jönköpings Län:				
	Fröderyds Socken.....	Hökhultsgrufvan	1	11,500	—
	Summa för Jönköpings Län		1	11,500	—
	Summa för Riket		3	90,445	—

3:o) **De så kallade Ädlare Verken, med dervid åstadkomna tillverkningar.**

a) **Guld.**

Vid *Konung Gustaf III:s Silfververk* i Falun hafva erhållits 7 ø 56 ort 22 korn. Tillverkningen är afradsfri.

b) **Silfver.**

Vid *Konung Gustaf III:s Silfververk* i Falun har åstadkommits en tillverkning af 141 ø 16 ort 4 korn. Tillverkningen är afradsfri.

Sala Silfververk i Vestmanlands Län: Grufvebrytningen har härstädes drifvits i 43 arbetsrum, alla i Sala odalfälts grufvor och för Sala bergslags räkning. Af dessa arbetsrum hafva tillhört: Torgschachtsgrufvan 4, Storgufvan 31, Carlsschachtsgrufvan 5, Grefve Bjelkes stoll 1 och Biskopsgrufvan 2; samt varit brutna: på malm 27, för upptäckande af malm i okänd klyft 6, för beredande af utbrytning i kända malmfält 3, samt för åvägabringande af kommunikationer och vädervexling 7. Orter hafva blifvit drifna till en sammanräknad längd af 629.5 fot, deraf i Grefve Bjelkes stoll 37.5 fot och i Biskopsgrufvan 90.5 fot. Sänkingsarbete har drifvits till ett djup af 59.5 fot samt sulstross i ort 18 fot. Grufvebrytningen har utgjort 84,387 tunnor fyndigt och 1,417.5 tunnor ofyndigt berg, eller tillsammans 85,804.5 tunnor berg à 6 $\frac{2}{3}$ kubikfot. Ur det brutna berget hafva blifvit utsofrade det i nästföregående tabell för hit hörande grufvor uppgifna belopp malm, 222,211.40 centner, deraf 217,604.40 centner vaskmalm och 4,677 centner stuffmalm, med en silfverhalt i den senare af 13 till 22.2 ort på centnern. För blysmältningen hafva från de förberedande processerne blifvit uppförda 16,685 centner stuff, sliger och skärsten, hvaraf, efter drifning och finering, erhållits 1,509 ø 12 ort bergfint silfver.

Den egentliga afraden utgör $\frac{1}{16}$ af tillverkningen.

Silfververkets ränteersättningsfond, som enligt Nådigt Bref till Kammar- och Commerce-Collegierna den 28 Mars 1873, skolat vid utgången af kalenderåret 1873 anses vara fullbildad, hade dervid uppnått ett kapitalbelopp af 330,531 riksdaler 50 öre, samt således från då nästlidna bruksårs slut, eller från den 31 Oktober 1873, vunnit en tillökning af 5,234 riksdaler 99 öre; och skulle, jemnlikt omförmälda Nådiga Bref, så väl bergslagets årliga afättning till ifrågavarande fond, som ock bergslagets tillgodonjutande af 1743 års arrendekontrakt, med nämnda kalenderårs utgång upphöra.

Hellefors Silfververk i Hellefors Socken och Örebro Län: Sedan för de till verket hörande grufvor hvilostånd, i anseende dertill att uppgörande af förändrad plan för grufvedriften ifrågakommit, blifvit år 1865 beviljadt och sedermera förlängts, samt, efter det af vederbörande sökts tillåtelse att nedlägga verket, hvilket senare ärende, af Collegium anmäldt i underdånig skrifvelse den 30 December 1870, är beroende på Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, det sålunda medgifna hviloståndet fått fortfara, har arbetet vid grufvorna jemnväl under året 1874 varit instäldt; och är någon tillverkning af silfver vid verket icke håller, så vidt anmäldt blifvit, under sistnämnda år åstadkommen.

Guldsmedshytte Silfververk i Lindes Socken och Örebro Län: Silfver har här åstadkommits till ett belopp af 90 ø 13 ort. För verket har åtnjutits afradsfrihet.

Sammanräknade silfvertillverkningen inom Riket har för året sålunda utgjort 1,740 ø 41 ort 4 korn.

Koppar.

Gustafs- och Carlbergs Kopparverk i Åre Socken och Jemtlands Län: Vid detta verk hafva nedsmälts 36,073 centner malm och slig, som lemnat 5,163 centner skärsten. Af sistnämnda slags produkt hafva under året tillgodogjorts 4,443 centner, som lemnat 1,187 centner 92 æ råkoppar; och hafva ur 1,181 centner 82 æ råkoppar erhållits 943 centner 67 æ garkoppar.

Stora Kopparberget i Kopparbergs Län: Antalet af de under året härstädes brutna arbetsrum har uppgått till 98, af hvilka drivvits: 63 på malmfång, 23 på försök, 6 för åvägabringande af kommunikationer samt 6 för vinnande af svafvelkis. Af dessa arbetsrum hafva drivvits: 91 i fast klyft och 7 i ras. Berguppföringen har uppgått till 917,048 centner, af hvilka erhållits, i nästföregående tabell för denna grufva upptagna, 376,448 centner malm och 75,000 centner svafvelkis. Koppartillverkningen härstädes uppgifves till 9,856 centner 71 æ garkoppar.

Vid *Korsnäs Slaggbrukshytta* i Viksta Socken och Kopparbergs Län har tillverkningen utgjort 50 centner 52 æ skärsten.

Vid *Garpenbergs Kopparverk* i Garpenbergs Socken och Kopparbergs Län hafva tillverkats 12 centner garkoppar.

Ljusnarsbergs Kopparverk i Ljusnarsbergs Socken och Örebro Län: Härstädes hafva, af nedsmälta 2,850 centner kopparmalmer, tillverkats 84 centner 8 æ garkoppar.

Kafveltorps Kopparverk i samma Socken: Vid detta verk hafva tillverkats 1,400 centner 65 æ garkoppar.

Bångbro Kopparverk i samma Socken: Tillverkningen härstädes har utgjort 1,305 centner 50 æ skärsten.

Tunabergs Kopparverk i Tunabergs Socken och Södermanlands Län: Tillverkningen har här utgjort 74 centner 60 æ garkoppar.

Åtvidabergs Kopparverk i Åtvids Socken och Östergötlands Län: Vid detta verk hafva nedsmälts 228,179 centner malm och sylta, deraf från Bersbo malmfält 179,669 centner 70 æ , från Grönhögsgrufvan 27,896 centner 30 æ , från Eriksgrufvan 5,751 centner och från Mormorsgrufvan 14,862 centner, samt 69,319 centner kopparhaltigt slagg- och ugnsgods, eller tillsammans 297,498 centner kopparhaltigt gods. Af 63,732 centner skärsten hafva erhållits 10,632 centner 80 æ råkoppar, som lemnat 8,976 centner 18 æ vanlig garkoppar samt 69 centner 42 æ raffinerad, eller smidesgar, koppar; utgörande alltså tillverkningen tillsammans 9,045 centner 60 æ garkoppar.

Valdemarsviks Kopparverk i Tryserums Socken och Calmar Län: Tillverkningen härstädes har utgjort 1,156 centner 44 æ garkoppar.

Enligt hvad nu blifvit omförmäldt, är koppartillverkningen inom Riket under ifrågavarande år att upptaga till 22,573 centner 75 æ garkoppar.

För tillverkningen vid Ljusnarsberg, Kafveltorp, Bångbro och Åtvidaberg hafva åtnjutits frihetsår. Huruvida för det vid Korsnäs åstadkomna slaggbruk tionde blifvit påförd är icke uppgifvet. För tillverkningen vid öfriga här nämnda verk är afraden bestämd till $\frac{3}{16}$ af tillverkningsbeloppet, utom i hvad angår Gustafs- och Carlbergs Kopparverk, der den skolat erläggas med $\frac{1}{16}$ af sagda belopp.

d) Nickel.

Sågmyre Nickelverk i Leksands Socken och Kopparbergs Län: Tillverkningen har här utgjort 201 centner 74 æ nickelkoppar och 619 centner nickelspis.

Klefva Nickelverk i Alsheda Socken och Jönköpings Län: Ur Klefva grufva hafva blifvit uppfordrade 25,960 centner nickelmalm och 61,785 centner sylta, ur hvilken senare utsofrats 18,300 centner nickelmalm. Vid verket

hafva nedsmälts 58,803 centner nickelmalm och tillverkats dels 1,072 centner concentrationssten, dels 126 centner 52 g pulvernichel.

Den uppgifna tillverkningen för året utgör sålunda 328 centner 26 g nickelkoppar, 619 centner nickelspeis och 1,072 centner nickelsten.

Afraden vid nämnda verk är bestämd till $\frac{1}{10}$ af tillverkningen.

e) **Messing.**

Tillverkningen häraf har utgjort:

	Centner.	g .
Vid <i>Skultuna Messingsbruk</i> i Skultuna Socken och Vestmanlands Län	4,916.	—
» <i>Nyköpings Messingsbruk</i>	20.	5.
» <i>Gusums Messingsbruk</i> i Ringarums Socken och Östergötlands Län	1,050.	75.
	<u>Summa 5,986.</u>	80.

4:o) **Diverse Verk och Tillverkningar.**

Kopparbamar och Kopparvalsverk.

Tillverkningen vid dessa verk har utgjort:

	Centner.	g .	ort.
Vid <i>Skultuna</i> i Vestmanlands Län	3,490.	67.	—
» <i>Forsaström</i> i Calmar Län.....	65.	51.	—
» <i>Granefors</i> i Blekinge Län	1,588.	60.	50.
	<u>Summa 5,144.</u>	78.	50.

Gjutgods af annan metall än Jern.

Tillverkning af sådant gods uppgifves vara åstadkommen till följande belopp:

	Centner.	g .
Vid <i>Dormsjö</i> Gjuteri i Kopparbergs Län.....	52.	2.
» <i>Köpings</i> Mekaniska verkstad	62.	—
» <i>Motala</i> d:o d:o	1,084.	85.
	<u>Summa 1,198.</u>	87.

Bly

har blifvit tillverkad till följande belopp:

	Centner.	g .
Vid <i>Sala</i> Silfververk.....	752.	84.
» <i>Guldsmedshyttan</i> i Örebro Län	566.	—
	<u>Summa 1,318.</u>	84.

I detta belopp är inberäknad allenast den uppgifna tillverkningen af så kalladt friskbly. Beträffande tillverkningen af verkbly, finnes sådan för året uppgifven endast från då varande 5:te Bergmästare-Distriktet, der denna tillverkning uppgått till 1,013 centner 75 g , nemligen vid *Kafveltorp* till 728 centner 85 g och vid *Bångbro* till 284 centner 90 g .

För öfrigt torde böra omförmälas, att blyglete, som synes vara ernad att såsom sådan afyttras och ej att dessförinnan reduceras, blifvit tillverkad vid *Sala Silfververk* till ett belopp af 259 centner 80 æ .

Afrad är bestämd att utgå vid *Guldsmedshyttan* med $\frac{1}{30}$ af tillverkningen. Den öfriga blytillverkningen har varit afradsfri.

Zink.

Ur de Bolaget *La Vieille Montagne* tillhöriga grufvor inom *Åmmebergs* malmfält, beläget dels i *Lerbäcks* och *Hammars* Socknar i *Örebro Län*, dels i *Godegårds* Socken i *Östergötlands Län*, hafva, jemnte ett ur den vunna malmen erhållet, till 19,976 centner angifvet belopp blymalm, uppfodrats 658,144 centner zinkmalm. Ur denna malm äro utsofrade 91,104 centner stuffblende, hvarjemte i vaskverk behandlats 521,604 centner fattigare zinkmalm, af hvilken erhållits 170,741 centner concentrerad vaskblende. Af dessa belopp zinkblende, utgörande tillsammans 261,845 centner, hafva i rostugnarna behandlats 190,512 centner, som lemnat 174,720 centner rostadt blende.

Dessutom hafva vid *Kafveltorps* grufvor i *Ljusnarsbergs* Socken och *Örebro Län* upphemtats 5,220 centner 50 æ zinkmalm.

Metallisk zink har icke blifvit inom riket tillverkad.

Kobolt.

Förutom det, enligt uppgift å sid. 29, i *Gladhammars* grufvefält inom *Calmar Län* brutna belopp koboltmalm, hvilket icke, så vidt anmaldt är, undergått någon vidare bearbetning, har vid *Tunaberg* i *Tunabergs* Socken och *Södermanlands Län*, af kobolthaltigt gods från *Tunabergs* koppargrufva i samma Län, genom stampning och vaskning, erhållits renad koboltmalm till ett belopp af 706 æ , af hvilket senare belopp i afrad erlagts $\frac{1}{30}$.

Brunsten.

Det, enligt uppgift å sid. 29, ur *Spexeryds* och *Hohults* grufvor i *Ödestugu* Socken och *Jönköpings Län* erhållna belopp brunsten har uppgått

	Centner.
af sorten N:o 1 till	484.
» » N:o 2 »	14,602.
	Summa 15,086.

Af det sålunda upphemtade mineralet hafva genom förmalning erhållits 1,200 centner pulveriserad brunsten N:o 1.

Svafvel.

Tillverkningen här af har utgjort:

	Centner.	æ .
Vid <i>Falu Svafvelverk</i>	6,434.	53.
	Summa 6,434.	53.

Afrad har skolat utgöras med $\frac{1}{30}$ af tillverkningen.

Kopparvitriol.

	Centner.	℔.
Vid <i>Falu Vitriolverk</i> hafva häraf tillverkats.....	3,791.	60.
	<u>Summa</u>	<u>3,791. 60.</u>

Afrad har skolat utgöras med $\frac{3}{10}$ af tillverkningen.

Jernvitriol.

Tillverkningen häraf har utgjort:

	Centner.	℔.
Vid <i>Sågmyre Vitriolverk</i> i Kopparbergs Län.....	3,247.	—
» <i>Dylta</i> d:o i Örebro Län.....	588.	80.
» <i>Ölands</i> d:o i Calmar Län.....	3,400.	—
» <i>Lovers</i> d:o i d:o d:o.....	3,787.	60.
	<u>Summa</u>	<u>11,023. 40.</u>

För Sågmyre vitriolverk åtnjutas frihetsår. För öfriga här nämnda verk är afraden bestämd till $\frac{3}{10}$ af tillverkningen.

Rödfärg.

Tillverkningen häraf har utgjort:

	Centner.	℔.
Vid <i>Falu Rödfärgsverk</i>	25,590.	—
» <i>Silfbergs</i> d:o i Kopparbergs Län.....	1,022.	—
» <i>Ridkärrs</i> d:o i Örebro Län.....	277.	20.
» <i>Dylta</i> d:o i d:o d:o.....	3,148.	80.
» <i>Ölands</i> d:o i Calmar Län.....	860.	—
» <i>Lovers</i> d:o i d:o d:o.....	238.	—
» <i>Klefva</i> d:o i Jönköpings Län.....	124.	—
	<u>Summa</u>	<u>31,260. —</u>

För Silfbergs Rödfärgsverk åtnjutas frihetsår. För Klefva ifrågavarande verk är afraden bestämd till $\frac{1}{10}$ af tillverkningen. För de öfriga verken har afraden skolat utgå med $\frac{3}{10}$ af tillverkningen.

Alun.

Häraf äro tillverkade:

	Centner.	℔.
Vid <i>Latorps Alunverk</i> i Örebro Län.....	4,250.	—
» <i>Ölands</i> d:o i Calmar Län.....	4,760.	—
» <i>Lovers</i> d:o i d:o d:o.....	2,618.	—
» <i>Andrarums</i> d:o i Kristianstads Län.....	1,317.	52.
	<u>Summa</u>	<u>12,945. 52.</u>

Blyerts.

Häraf hafva åstadkommits:

	Centner.	₤.
Vid <i>Fagersta Blyertsverk</i> i Vestmanlands Län	825.	—
» <i>Norbergs d:o i d:o d:o</i>	90.	—
	<u>Summa</u>	<u>915.</u>

Porfyr.

Några arbeten häraf hafva under året icke blifvit åstadkomna.

Marmor.

Vid *Kolmårdens Marmorbruk* i Östergötlands Län hafva arbeten häraf blifvit förfärdigade till ett värde af 8,889 rdr 87 öre och dessutom rå marmor afyttrats till ett värde af 84 rdr 39 öre; hvarjemte uppgifvits att vid *Clastorps Marmorbruk* i Södermanlands Län dylika arbeten åstadkommits till ett värde af 9,000 rdr; utgörande således dessa värdebelopp tillsammans 17,974 rdr 26 öre.

Stenkol.

Häraf hafva blifvit uppbrutna:

	Kubikfot.
Vid <i>Höganäs</i> i Malmöhus Län:	
af sorten N:o 1	434,342.
» » N:o 2	727,422.
» » N:o 3	<u>337,659.</u>
	1,499,423.
» <i>Vallåkra</i> Bolags Stenkolsfält i Malmöhus Län	615,468.
» <i>Boserups</i> Stenkolsfält i samma Län:	
af sorten N:o 1	74,261.
» » N:o 2	<u>12,779.</u>
	87,040.
» <i>Kroppps</i> Bolags Stenkolsfält i samma Län	476,449.
» <i>Helsingborgs</i> Stenkolsverk	10,500.
» <i>Eslöfs</i> Bolags Stenkolsfält	<u>40,730.</u>
	<u>Summa</u> 2,729,610.

I öfverensstämmelse med hvad nu blifvit omförmäldt, äro de under bruksåret 1874 åstadkomna bergverksprodukter i nedanstående tabell, Lit. G, summariskt för hvarje slag, upptagna; varande äfven, för jemnförelse härutinnan, produktionsbeloppen under de fyra nästförutgångna åren i tabellen införda.

Lit. G.

Bergverksprodukter, åren 1870—1874.

	1870.	1871.	1872.	1873.	1874.
Jernmalm, Bergmalm Centner	14,508,278.20	15,215,589.20	16,938,345.08	19,458,338.90	21,692,998.11
D:o Sjö- och Myr-malmer »	323,436.45	370,784.40	292,223.58	126,146.65	101,122.05
Tackjern, oberäknadt gjut- gods, tillverkad vid mas- ugnarna »	6,895,794.48	6,892,025.85	7,867,517.34	7,987,646.28	7,575,388.47
Gjutgods, tillverkad vid masugnarna »	169,716.18	136,385.30	117,145.74	145,486.75	137,389.94
Gjutgods, tillverkad genom tackjerns omsmältning ... »	267,328.73	288,539.49	310,957.96	355,863.46	406,676.71
Stångjern »	4,559,331.43	4,415,510.88	4,068,581.91	4,125,915.29	3,943,871.92
Stål »	286,540.65	200,950.87	373,092.02	399,599.31	539,866.34
Jern- och Stål-manufaktur Silfver- och Bly-malmer ... »	489,696.97	636,358.13	769,637.93	891,307.7210	805,146.81
»	287,438	281,672.30	225,390.20	231,732.80	287,026.90
Guld ₤	23.9837	14.2794	15.3455	13.3555	7.5622
Silfver »	2,800.9750	2,292.2630	1,747.0577	1,659.82	1,740.4104
Kopparmalm Centner	1,614,982	1,505,309.30	1,417,264.55	905,934.31	678,316.52
Koppar »	43,852.67	33,426.17	32,103.62	26,152.46	22,573.75
Nickelmalm »	87,134	91,381	120,955	89,075	106,580
Nickelsten »	5,279	7,914.17	1,168	1,287.05	1,072
Nickelspis »	—	—	—	—	619
Nickelkoppar »	452.9333	432.98	692.94	451.72	328.26
Messing »	2,616.0150	3,680.2550	4,788.0050	5,374.6550	5,986.80
Kopparsmide »	6,422.8850	6,667.4050	5,723.84	5,258.4925	5,144.7850
Gjutgods af annan metall än jern »	907.27	536.7730	1,300.1830	1,086.8120	1,198.87
Bly »	8,802.29	2,095.42	1,017.40	572.08	1,318.84
Zinkmalm »	¹⁾ 661,665	¹⁾ 755,503	¹⁾ 786,703	¹⁾ 635,631	¹⁾ 663,364.50
Koboltmalm »	1,364	—	960	391.31	959.58
Koboltmalm, renad ₤	608	406	1,371	1,005	706
Brunsten Centner	16,488	9,156	5,983	7,190	15,086
Svafvelkis »	6,300	15,050	13,300	60,009	90,445
Svafvel »	11,121.06	7,871.45	7,667.53	8,291.73	6,434.53
Kopparvitriol »	3,072	2,272.30	2,926.92	2,439.37	3,791.60
Jernvitriol »	9,225.60	15,309.85	14,654.20	10,901.20	11,023.40
Rödfärg »	19,065	29,225.20	27,719.44	33,352.10	31,260
Alun »	18,171.52	16,608.76	16,614.68	13,755.04	12,945.52
Blyerts »	900.10	1,111.75	1,322.60	1,552	915
Marmor... till värde i Rdr Rmt ar	5,000	14,000	14,757	19,463.23	17,974.26
Stenkol Kubikfot	1,754,083	1,992,590	1,840,260	2,406,486	2,729,610

¹⁾ Från beloppet uppfordrad zinkmalm är här afräknadt ett belopp ur samma malm utsofrad blymalm.

5:o) Arbetskraft.

Vid bergverks- och bruks-rörelsen hafva, enligt de uppgifter, som derom inkommit, under året varit använda 28,557 arbetare, såsom i följande tabell, Lit. H., finnes närmare angifvet:

Lit. H. Antal arbetare, använda vid bergverks- och bruks-rörelsen, året 1874.

	Jerngrufvorna.				Jernverken.					Andra verk med tillhörande grufvor.				Summa Summarum.
	Ständige.	Tillfällige.	Qvinnor och barn.	Summa.	Masugnarna.	Stångjensverken.	Manufakturverken och Gjuterierna.	Pj klassificerade.	Summa.	Guld-, Silver- och Bly-verken.	Kopparverken.	Åskulliga andra verk.	Summa.	
Norrbottnens Län	16	67	—	83	13	23	33	—	69	—	—	—	—	152
Vesterbottens »	10	—	2	12	78	54	34	16	182	—	—	—	—	194
Vesternorrlands »	8	—	—	8	91	116	159	73	439	—	—	—	—	447
Jemtlands »	—	9	—	9	13	7	5	—	25	—	150	—	150	184
Gefleborgs »	214	16	—	230	530	567	542	—	1,639	—	—	—	—	1,869
Upsala »	412	21	12	445	144	229	21	—	394	—	—	—	—	839
Stockholms Län och Stad	597	67	145	809	141	120	659	—	920	—	—	—	—	1,729
Kopparbergs Län	1,458	—	115	1,573	929	659	457	—	2,045	25	429	155	609	4,227
Vestmanlands Län { Utom Sala Bergs- hauptmans-Distrikt	622	—	9	631	379	578	541	167	1,665	—	—	153	153	2,449
Sala Bergshauptmans-Distrikt	—	—	—	—	—	—	—	—	—	332	—	—	332	332
Örebro Län { 5:te Bergmästare-Distr. 6:te Bergmästare-Distr.	916	164	55	1,135	532	248	28	20	828	83	96	12	191	2,154
Örebro Län { 5:te Bergmästare-Distr. 6:te Bergmästare-Distr.	1,130	92	53	1,275	566	847	127	—	1,540	—	12	662	674	3,489
Skaraborgs Län	—	—	—	—	18	35	186	—	239	—	—	—	—	239
Vermlands »	791	—	53	844	440	1,144	444	21	2,049	—	—	—	—	2,893
Elfsborgs »	—	—	—	—	51	111	65	13	240	—	—	—	—	240
Göteborgs och Bohus Län	—	—	—	—	—	2	681	—	683	—	—	—	—	683
Södermanlands Län	170	8	16	194	132	62	271	—	465	—	22	13	35	694
Östergötlands »	114	14	—	128	105	500	665	—	1,270	—	863	118	981	2,379
Calmar »	11	1	—	12	95	240	553	—	888	—	144	136	280	1,180
Jönköpings »	63	24	—	87	191	152	140	—	483	—	—	95	95	665
Kronobergs »	3	—	—	3	10	63	147	—	220	—	—	7	7	230
Blekinge »	—	—	—	—	—	10	236	—	246	—	—	35	35	281
Kristianstads »	7	12	—	19	—	—	87	—	87	—	—	43	43	149
Malmöhus »	—	—	—	—	—	—	243	—	243	—	—	616	616	859
Summa	6,542	495	460	7,497	4,458	5,767	6,324	310	16,859	440	1,716	2,045	4,201	28,557

hvarjemte vederbörande Bergmästare dels uppgifvit, att vid sjömalmsgästerna i Calmar Län varit anställda 5 personer, dels förmält, att den arbetskraft, som blifvit använd för upptagandet af det inom Jönköpings och Kronobergs Län upphemtade, här ofvan angifna belopp sjö- och myr-malmer, vore att anse såsom motsvarande 1,415 mansdagsverken.

I afseende å olycksfall, timade bland de vid bergshandteringen under året sysselsatta arbetare, har blifvit anmaldt: att vid Sävenäs masugn i Vesterbottens Län en person under pågående blåsning blifvit i det till verket hörande maskineri skadad, så att döden deraf följt; att i Sala grufva en person blifvit af en nedfallande bergskuta ihjälklämd; att i Falu grufva en person ljugit döden genom vådaskott; att vid Dalkarlsbergs grufvor i Örebro Län två personer genom fall i grufvan omkommit; att inom Vermlands Län, i Persbergs aktiebolags grufvor sju personer blifvit, tre genom nedfallande stenar, två genom fall i grufvan och två på annat sätt under arbetet, skadade, i Tabergs grufvor en person ihjälslagits vid nedbrytning af berg och två personer blifvit lindrigt skadade, i Nordgrufvan och Finnmossegrufvan två personer, en i hvardera grufvan, likaledes blifvit lindrigt skadade; samt att vid Gladhammars grufvefält i Calmar Län en person skadats genom fall i grufvan, dock utan att döden deraf följt;

varande alltså antalet af dem, som genom nu omförmälda olyckshändelser blifvit skadade, sjutton, af hvilka sex till följd af de lidna skadorna ljustit döden.

Enligt inkomna uppgifter hafva vid bergverks- och bruks-driften under året varit begagnade 153 ångmaskiner ¹⁾, af hvilka 100 vid grufvorna, nemligen 1 i Norrbottens Län, 1 i Jemtlands Län, 5 i Gefleborgs Län, 7 i Upsala Län, 7 i Stockholms Län, 9 i Kopparbergs Län, 14 i Vestmanlands Län, 24 i Örebro Län, 1 i Vermlands Län, 6 i Södermanlands Län, 5 i Östergötlands Län, 3 i Calmar Län, och 17 i Malmöhus Län; 13 vid masugns-driften, nemligen 1 i Vesterbottens Län, 3 i Gefleborgs Län, 1 i Upsala Län, 2 i Stockholms Län, 1 i Kopparbergs Län, 4 i Örebro Län, och 1 i Vermlands Län; 31 vid stångjerns- och manufakturverken, nemligen 2 i Gefleborgs Län, 5 i Upsala Län, 1 i Stockholms Län, 1 i Kopparbergs Län, 3 i Vestmanlands Län, 7 i Örebro Län, 2 i Vermlands Län, 1 i Södermanlands Län, 7 i Calmar Län, 1 i Jönköpings Län och 1 i Blekinge Län; samt 9 vid andra verk, nemligen 2 i Vesternorrlands Län, 1 i Göteborgs och Bohus Län, 1 i Calmar Län, 3 i Malmöhus Län, 1 i Kristianstads Län och 1 i Blekinge Län.

6:o) Inmutningar och Hvilostånd.

På sätt nedanstående tabeller närmare utvisa, hafva under året af vederbörande tjänstemän blifvit utfärdade 4,653 mutsedlar å följande mineral-anledningar, nemligen:

Lit. I.

Mutsedlar, utfärdade året 1874.

	Jernmalm.		Guld, Silver- och Bly-nalmer.	Kopparmalm.	Nickelmalm.	Koboltnalm.	Molybdennalm.	Mangannalm.	Zinkmalm.	Svafvelkis.	Blyerts.	Summa.
	Bergmalm.	Sjö- och Myr-nalmer.										
1:o) Å nyupptäckta fyndigheter:												
Af Bergshauptmannen vid Sala Silfververk å.....	5	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	8
» Bergmästaren i då varande 1:sta Bergmästare-distriktet å.....	1	—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	9
» D:o i » 2:dra d:o.....	11	—	—	11	20	—	—	—	—	—	2	44
» D:o i » 3:dje d:o.....	217	—	2	6	10	2	—	—	2	4	—	243
» D:o i » 4:de d:o.....	447	—	15	36	27	—	—	—	1	—	—	526
» D:o i » 5:te d:o.....	112	1	—	7	—	—	1	—	—	5	—	126
» D:o i » 6:te d:o.....	75	—	3	6	3	—	—	—	48	4	—	139
» D:o i » 7:de d:o.....	28	—	4	6	2	—	—	—	—	—	—	40
» D:o i » 8:de d:o.....	47	15	6	28	24	1	—	—	3	2	—	126
» D:o i » 9:de d:o.....	1,716	8	—	4	2	—	—	1	—	6	—	1,737
Summa	2,659	24	31	105	97	3	1	1	54	21	2	2,998
2:o) Å förut inmutade fyndigheter:												
Af Bergshauptmannen vid Sala Silfververk å.....	2	—	6	—	1	—	—	—	—	—	—	9
» Bergmästaren i då varande 1:sta Bergmästare-distriktet å.....	112	—	21	43	—	—	—	—	—	14	—	190
» D:o i » 2:dra d:o.....	1	30	3	3	2	—	—	—	—	—	1	40
» D:o i » 3:dje d:o.....	125	—	—	4	6	—	—	—	1	1	—	137
» D:o i » 4:de d:o.....	570	—	7	10	18	—	—	—	12	17	—	634
» D:o i » 5:te d:o.....	215	—	4	13	2	—	—	—	1	13	—	248
» D:o i » 6:te d:o.....	152	5	3	6	—	3	—	—	11	1	—	181
» D:o i » 7:de d:o.....	46	—	17	11	3	—	—	—	—	—	—	77
» D:o i » 8:de d:o.....	65	—	—	25	5	—	—	—	—	3	—	98
» D:o i » 9:de d:o.....	1	27	9	—	—	—	—	2	—	2	—	41
Summa	1,289	62	70	115	37	3	—	2	25	51	1	1,655
Summa Summarum	3,948	86	101	220	134	6	1	3	79	72	3	4,653

¹⁾ Endast i afseende å 16 af dessa är lemnad uppgift om maskinkraftens storlek, hvilken för sagda 16 maskiner motsvarar tillsammans 341 hästkrafter.

hvarjemte meddelats hvilostånd för 3,041 grufvor, nemligen:

Lit. K.

Hvilostånd, meddelade året 1874.

	Jernmalm.	Guld-, Silver- och Bly- malmer.	Koppar- malm.	Nickel- malm.	Zinkmalm.	Svartvelkis.	Byerts.	Stenkol.	Kalkbroff.	Summa.
Af Bergmästaren i då varande 2:dra Bergmästare-distriktet för	15	—	23	19	—	—	1	—	—	58
» D:o i » 3:dje d:o	59	—	—	—	—	—	—	—	—	59
» D:o i » 4:de d:o	43	—	2	—	—	—	—	—	1	46
» D:o i » 5:te d:o	102	—	7	—	—	1	—	—	—	110
» D:o i » 6:te d:o	39	1	—	—	1	—	—	—	—	41
» D:o i » 7:de d:o	39	1	—	—	—	—	—	—	—	40
» D:o i » 8:de d:o	23	—	2	—	—	—	—	—	—	25
» D:o i » 9:de d:o	110	9	1	1	—	—	—	2,541	—	2,662
Summa	430	11	35	20	1	1	1	2,541	1	3,041

Uppgifna antalet utmål, som under året varit under hvilostånd, har deremot utgjort 1,027, af hvilka 556 tillhört jerngrufvor; hvarjemte hvilostånd förmäls äfven hafva åtnjutits för 3,832, med utmål icke försedda områden, af hvilka 229 varit inmutade för vinnandet af jernmalm.

7:o) Förändringar genom anläggning eller nedläggande af verkstäder.

Under året hafva resolutioner blifvit utfärdade rörande anläggning af:

Borgviks Bessemerverk i Borgviks Kapellförsamling och Vermlands Län;

Ljusne Nya masugn vid Ljusne i Söderala Socken och Gefleborgs Län;

Norr-Ljusne masugn vid Ljusne sågverk i Söderala Socken och Gefleborgs Län;

Göranssons mekaniska verkstad i Stockholms stad;

Avesta masugn vid Avesta bruk i Grytnäs Socken och Kopparbergs Län;

Borgfors masugn vid Borgfors bruk i Skinnskattebergs Socken och Vestmanlands Län;

Ramnäs valsverk vid Ramnäs bruk i Ramnäs Socken och Vestmanlands Län;

Kusö, för förberedande smältning af nickelmalm afsedda, smältugn i Stora Tuna Socken och Kopparbergs Län;

Näs masugn i By Socken och Kopparbergs Län;

Vid *Hofors* masugn i Torsåkers Socken och Gefleborgs Län dels en ny masugnspipa, dels ytterligare en masugn med två pipor och tillhörande Bessemerverk;

Östanfors masugn i Heds Socken och Vestmanlands Län;

Vid *Bofors* bruk i Carlskoga Socken och Vermlands Län en ny masugn;

Och har under samma år hos Collegium anmälan blifvit gjord rörande nedläggande för alltid af:

Ombennings masugn i Vester-Våla Socken och Vermlands Län.

Collegium framhårdar med djupaste vördnad,

Stormäktigste, Allernådigste Konung!

Eders Kongl. Maj:ts

underdånigste, tropligtigste
tjenare och undersåtar,

C. FR. WÆRN.

S. J. STENBERG.

Stockholm den 21 December 1875.

Frans Ant. Crælius.

